

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) උපකාරක සම්මන්ත්‍රණය - 2013

ආදර්ශ ප්‍රශ්න පත්‍රය :- තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය II

සකස් කිරීම : - අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙයුමේමන්

උපදෙස් :

- ❖ ඕනෑම ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

(1).

- (a) (i) පරිගණකයක් තුළ දත්ත සැකසීම (Data processing) ක්‍රියාවලියේ දී සකසනයේ ඇති ගණිතමය හා තාර්කික ඒකකය (ALU) සහ පාලන ඒකකය (CU) යන කොටස්වලින් ඉටු කරන කාර්යය කෙටියෙන් දක්වන්න.
- (ii) අන්සුරු (Manual) දත්ත සැකසීමේ ක්‍රමය යොදා ගැනීමට සාපේක්ෂ ව පරිගණක ඇසුරින් දත්ත සැකසීමේ දී ලැබෙන වාසි තුනක් ලියන්න.
- (b) ගුවන්සාහා එන්ඩීමක තත්ත්ව පාලන පද්ධතිය සකස් කර ඇත්තේ එන්ඩීම තුළ උෂ්ණත්වය, පිඩිනය හා පිස්ට්‍යායට සම්බන්ධ රෝද්‍ය මිනින්තුවකට කුරකෙන වාර ගණන පදනම් කරගත් සංවේදකවල ක්‍රියාකාරීන්වය මත ය.

එන්ඩීමේ ක්‍රියාකාරීන්වය පිළිබඳ අනතුරුදායක තත්ත්වයක් ඇති වූ විට නියමු කුටිය තුළ අනතුරු සංඡා බල්බය දැඳුවේ. මෙම අනතුරු සංඡා බල්බය දැඳුවන්නේ පහත සඳහන් තත්ත්ව යටතේදී ය.

* අභ්‍යන්තර උෂ්ණත්වය 400°C ට වඩා වැඩිවිම

සහ

* අභ්‍යන්තර පිඩිනය 1.5 MPa වඩා වැඩිවිම හෝ පිස්ට්‍යාය සම්බන්ධ රෝද්‍ය මිනින්තුවකට කුරකෙන වාර ගණන 4000 ට වඩා අඩු වූ විට දී ය.

එහි දී

1. එන්ඩීමේ අභ්‍යන්තර උෂ්ණත්වය 400°C වැඩි වූ විට A උෂ්ණත්ව සංවේදක ස්ථිරය ස්ථාන්තිය (ON) වේ.

2. අභ්‍යන්තර පිඩිනය 1.5MPa වඩා වැඩි වූ විට B පිඩින සංවේදක ස්ථිරය ස්වයංක්‍රීයව ක්‍රියාත්මක (ON) වේ.

3. පිස්ට්‍රොනික සම්බන්ධ රෝදය මිනින්තුවකට කැරෙකෙන වාර ගණන 4000 ට වඩා අඩු වූ විට C සංවේදක ස්ථිරය ස්වයංක්‍රීයව ක්‍රියාත්මක වේ.

අනතුරු සංඡ බල්බය දැල්වීමට අදාළ තන්ත්ව/ක්‍රියාවල පාලන පද්ධතියේ ආදාන කොන්දේසිය/ක්‍රියාවලිය හා එම අදාළ බුලිය අයය පහත වගුව මගින් දැක්වේ.

ආදාන	කොන්දේසිය/ක්‍රියාවලිය	බුලියන් අභය
A	අභ්‍යන්තර උෂ්ණත්වය 400 °C වැඩිවීම	1
B	අභ්‍යන්තර පිඩිනය 1.5MPa ට වැඩි වීම	1
C	පිස්ට්‍රොනික සම්බන්ධ රෝදය මිනින්තුවකට කැරෙකෙන වාර ගණන 4000 වඩා වැඩි වීම	1
A	අභ්‍යන්තර උෂ්ණත්වය 400 °C අඩු වීම	0
B	අභ්‍යන්තර පිඩිනය 1.5MPa අඩු වීම.	0
C	රෝදය මිනින්තුවකට කැරෙකෙන වට ගණන 4000 වඩා අඩු වීම	0

- (i) මෙම පාලන පද්ධතියේ අනතුරු බල්බය දැල්වීමට අදාළ AND, OR සහ NOT ද්වාර සංයෝජන පමණක් අඩු පරිපථය නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) ඉහත පරිපථයේ ක්‍රියාකාරීත්වය දැක්වෙන සත්‍යතාව වගුව ගොඩ නගන්න.
- (iii) එම සත්‍යතාව වගුවෙහි අවසාන ප්‍රතිදානයට අදාළ සුළු නොකරන ලද බුලිය ප්‍රකාශනය ලබා ගන්න.
- (iv) ඉහත (iii) ලබා ගත් ප්‍රකාශනය බුලියන් නීති ඇසුරින් හෝ කානේර් වගු ඇසුරින් හෝ සුළු කර දක්වන්න.
- (v) අනතුරු සංඡ බල්බය දැල්වෙන්නේ එන්පීමේ කුමන තන්ත්ව යටතේ දැයු A, B සහ C ඇසුරින් ලියා දක්වන්න. (අවස්ථා කිහිපයක් නිලිය හැකි ය.)

(2). (a) HTML ලේඛනයක “hr” සහ “paragraph” උපුලත, අනිරක්ෂාවක් (Browser) මගින් දරුණය කළ විට ප්‍රතිඵලය කුමක්ද?

(b) පහත HTML කේත ධාවනය කළ විට දරුණය වන්නේ කුමක්ද?

```
<p>Thiththawella Tank</p>
```

```
<p>Thiththawella tank is located in the North Western Province</p>
```

```
<hr>
```

```
<p>Birds</p>
```

```
<p>Forty two bird species were observed at the tank</p>
```

(c)

පහත දැක්වෙන සැලැස්මට අනුව සැකසු වෙබ පිටුවක් තරුණ සන්වවේදින්ගේ සංවිධානයට අවශ්‍ය ඇත. එම වෙබ පිටුව සැකසීම සඳහා අවශ්‍ය HTML කේත ලියා දක්වන්න. එහි ජායාරූප ගොනුව “turtle.jpg” වන අතර තරුණ සන්වවේදින් සංවිධානය (Young Zoologists Association), කොයිගොඩ කැස්බු අභිජනන මධ්‍යස්ථානය (Kosgoda turtle hatchery), යන වෙන click කිරීමේ [“http://www.yza.com”](http://www.yza.com), [“http://www.Kturtle.com”](http://www.Kturtle.com) යන වෙබ අඩවිවලට අනුපිළිවෙළින් සම්බන්ධ විය යුතුය.

Turtles are in danger!

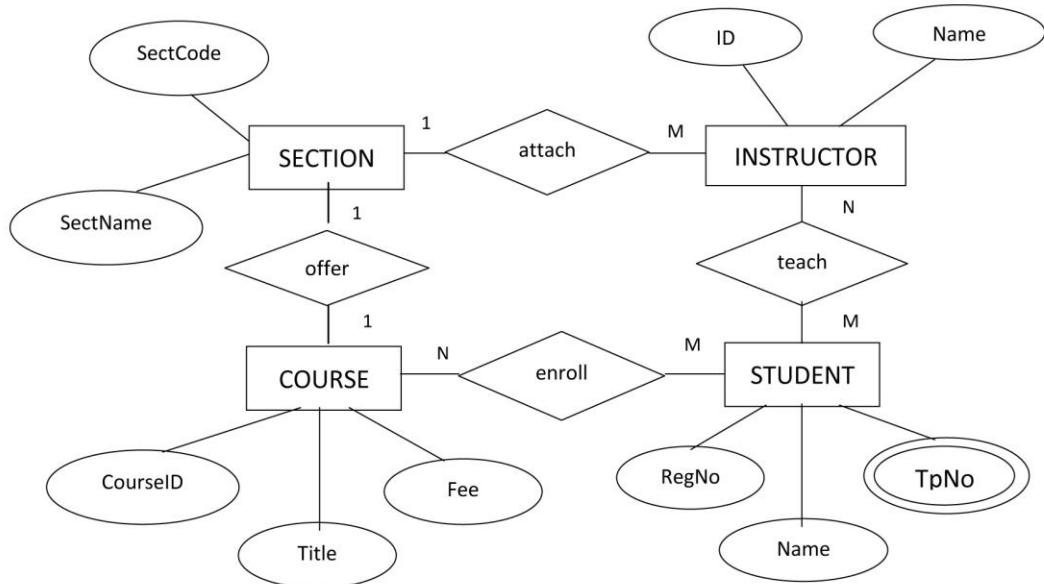
Let's save turtles by refusing:

- Turtle eggs
- Turtle soup
- Ornamentals made by turtles

More Details:

[Young zoologists Association](http://www.yza.com)
[Kosgoda turtle hatchery](http://www.Kturtle.com)

(3)

අධ්‍යාපන ආයතනයකට අදාළ වූ මෙම තුනාර්ථ සම්බන්ධතා (Entity relationship) සටහන සලකන්න.

- මෙහි දැක්වෙන තුනාර්ථ (Entity) නමිකර එම තුනාර්ථ අතර සම්බන්ධතාව සඳහන් කරන්න.
- ඉහත ER සටහනෙහි ඇති සම්බන්ධතා ඒක - ඒක, ඒක - බහු, බහු - බහු ලෙස වර්ගීකරණය කරන්න.
එකේ පිළිතුර සාධාරණීකරණය කරන්න.
- ඉහත සටහනෙහි බහු වට්නාකම් සහිත උපලක්ෂණයක් නම් කර එහි ඇති සුවිශේෂී ලක්ෂණ විමසන්න.
- අනනුතා යතුරු (Unique keys) සඳහා උචිත උපලක්ෂණ මොනවාද?
- Name ක්ෂේත්‍රය සඳහා එක් කළ හැකි යෘතික්ත උපලක්ෂණ (Composite attributes) 2ක් දක්වන්න.
- COURSE වගුව ගොඩ නැගීම සඳහා අදාළ SQL ප්‍රකාශනය ගොඩ නගන්න.

(4)

- (a) සමාගමක දෙපාර්තමේන්තු කිහිපයක් ඇති අතර ඒවාට වෙන් වෙන් වූ පරිගණක ජාල ඇත. එම දෙපාර්තමේන්තුවල පිළිබඳ පාලන දැක්වෙන පරිදි පරිගණක ප්‍රමාණ අඩංගු ව පවතී.

	දෙපාර්තමේන්තුව	පරිගණක ප්‍රමාණය
A	තොරතුරු තාක්ෂණ	28
B	ගිණුම්	16
C	මානව සම්පත්	9
D	පරිපාලන	6
E	මිලදී ගැනීම්	25

192.168.10.10 යන IP ලිපිනය, තොරතුරු තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙහි පිහිටුවා ඇති ජාලයේ එක් පරිගණකයකට ලබාදී ඇත.

- (i) පරිගණක ජාලය සඳහා වඩාත් යෝගා උපජාල සංඛ්‍යාව හා උපජාලයකට පිහිටුවීය හැකි පරිගණක සංඛ්‍යාව පිළිවෙළින් දක්වන්න.
- (ii) ඉහත පරිගණක ජාලය සඳහා උපජාල ආවරණය ලියා දක්වන්න.
- (b) මානව සම්පත් සහ පරිපාලන යන දෙපාර්තමේන්තු දෙක සඳහා ඇති උපජාලවල අඩංගු පරිගණක දෙකක් සඳහා පිළිවෙළින් 192.168.10.65 හා 192.168.10.97 යන IP ලිපින අඩංගුවේ.
- (i) මෙම හොතික ජාල දෙක එකිනෙකට සන්නිවේදනය සඳහා සම්බන්ධ කිරීමට අවශ්‍ය ආම්පන්තය නම් කරන්න.
- (ii) ඒවායේ කාර්යයන් කෙටියෙන් දක්වන්න.
- (iii) ඉහත (b i) සඳහන් ආම්පන්ත(Device) හාවිත කරමින් මෙම දෙපාර්තමේන්තු දෙක සම්බන්ධ කිරීම රුප සටහනක් මගින් නිරූපනය කර එම ජාල දෙකෙහි පවතින එක් එක් ආම්පන්ත සඳහා පැවරීමට යෝගා IP ලිපින සියල්ල ලියා දක්වන්න.

- (5) පහත ක්‍රමලේඛය සැලකිල්ලට ගෙන ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

```

def amoutClac(item_no):
    'විකුණන ලද අයිතම ගණනය කිරීම'
    fo3=open('sales.txt')
    data1=fo3.readline()
    item_amount=[]
    while(data1):
        data3=data1.strip().split("\t")
        if item_no==data3[0]:
            item_amount.append(int(data3[2]))
        data1=fo3.readline()
    fo3.close()
    return(sum(item_amount))

fo=open('confec.txt')
line=fo.readline()
head=line
item_no=input("කරුණාකර අයිතම නොමිතය ඇතුළත් කරන්න : ")
while (line):
    line=fo.readline()
    data=line.strip().split("\t")
    if data[0]==item_no:
        avb_amount=int(data[2])-amoutClac(data[0])
        if avb_amount>0:
            print("%s' අයිතමය හමුවිය...!! ලබාගතහැකි ප්‍රමාණය %d ක් පමණි"%(data[1],avb_amount))
            amu=int(input("ප්‍රමාණය ඇතුළත් කරන්න : "))
            fo2=open('sales.txt','a')
            if amu<=avb_amount:

                outstr=(">%s\t%s\t%s\t%f\n"%(data[0],data[1],amu,(amu*(float(data[3])))))
                fo2.write(outstr)
                print("සාර්ථකව යාවත්කාලීන කරන ලදී..!")
            else:
                print("කණශාලීය...! මෙම ප්‍රමාණය ලබාගත නොහැක.. ")
            fo2.close()
        else:
            print("ලබාගත හැකි ප්‍රමාණය %dක් පමණි"%avb_amount)
            break

```

මෙම ක්‍රමලේඛය රසකැවිලි හලක එදිනේදා ගනුදෙනු සටහන්කර ගැනීම සඳහා භාවිත වේ. රසකැවිලිහෙළෙහි අඩංගු රසකැවිලිවල තොරතුරු අඩංගු ලේඛනයක් පහත දැක්වෙන පරිදි “confec.txt” නමින් පූර්ණ ඇත.

Item_no	Item	Amount	Unit_Price
1003	Chewing_gum	150	5.00
1004	Toffee	200	2.00
1005	Chocolate	100	10.00
1006	Jelly	200	5.00
1007	Candy_bar	100	6.00

මෙම රසකැවිලි හෙලනී අද දච්ච තුළ පියු වී ඇති ගනුදෙනු පහත දැක්වෙන පරිදි “sales.txt” ලේඛනයක අඩංගුවේ.

Item_no	Item	Amount	Collection
1004	Toffee	12	24.00
1004	Toffee	8	16.00
1005	Chocolate	20	200.00
1006	Jelly	14	70.00
1003	Chewing_gum	16	80.00
1003	Chewing_gum	4	20.00
1007	Candy_bar	100	600.00

- (a) **amoutClac()** ලිඛිත තුළ දක්වා ඇති ‘විකුණන ලද අයිතම ගණනය කිරීම’ යන පදය කුමන නමකින් හැඳින් වේ ද? එහි කාර්යය කුමක් ද?
- (b) **avb_amount=int(data[2])-amoutClac(data[0])** ක්‍රමලේඛය තුළ ඇති මෙම විධානයෙන් සිදුකරන කාර්යයන් 3ක් නම් කරන්න.
- (c) **amoutClac()** ලිඛිතයේ කාර්යයහාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (අවම ලෙස ප්‍රධාන කාර්යයන් 3ක් වන් අඩංගු විය යුතු ය)
- (d) ඉහත සඳහන් “sales.txt” ”confec.txt” යන ගොනු දෙක සලකා බලා පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

  - (i) පරිශීලකයා අයිතම අංකය 1007 ලෙස ලබාදුන් විට ක්‍රමලේඛය නිකුත් කරනු ලබන ප්‍රතිඵලය කුමක් ද?
  - (ii) අයිතම අංක 1005 හා ප්‍රමාණය 120 ලබාදුන් විට නිකුත් කරනු ලබන ප්‍රතිඵලය කුමක්ද?
  - (iii) අයිතම අංක 1004 හා ප්‍රමාණය 120 ලබාදුන් විට නිකුත් කරනු ලබන ප්‍රතිඵලය කුමක් ද?

- (e) ඉහත දක්වා ඇති ලිඛිත පදනම්කර ගෙන “sales.txt” ලේඛනයේ අඩංගු දෙනීක ලැබීම සියල්ල Collection තිරයෙන් ලබාගෙන දෙනීක ලැබීමවල එකතුව සන්දර්ජනය කිරීම සඳහා dailyCollection නම් ලිඛිතයක් ලියන්න.

- (6) (a) පහත සඳහන් එක් එක් අවස්ථා සඳහා නිදුසු බැඳීන් යොදා ගනිමින් උ-වාණිජයේ ඇති
- (i) ව්‍යාපාරයෙන් ව්‍යාපාරය (Business to Business (B2B))
  - (ii) ව්‍යාපාරයෙන් පාරිභෝගිකයාට (Business to Consumer (B2C))
  - (iii) ආණ්ඩුවෙන් පාරිභෝගිකයාට (Government to Consumer (G2C))
- යන ව්‍යාපාරය වර්ග කුන පැහැදිලි කරන්න.
- (b) මිනෝලි සහ ටොම් රටවල් දෙකක පදිංචි දෙදෙනෙකි. ටොම් විසින් හාවිත කරන ලද iphone 1ක් ගෙවීම මං ද්වාරයක් (Payment Gateway) හරහා මිනෝලිට අවශ්‍යය වී ඇත. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ විෂයය හඳාරන ශිෂ්‍යයකු වශයෙන් ඔබ මෙම කාර්යය සඳහා යෝජනා කරන ව්‍යාපාර වර්ගය හේතු සහිත ව පැහැදිලි කරන්න.
- (c) (i) කාරක තාක්ෂණය සඳහා විවිධ-කාරක (Multi-agent) යන පදය පැහැදිලි කරන්න.
- (ii) විවිධ-කාරක පද්ධතියක ප්‍රධාන ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කරන්න .
  - (iii) විවිධ-කාරක තාක්ෂණය යොදා ගත හැකි අවස්ථාවක් සඳහා නිදුසුක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

